Lietas Nr. C35056114

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Siguldā 2014.gada 15.maijā

Siguldas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese Ineta Riekstiņa

ar tiesas sēdes sekretāri Ivetu Jungu

piedaloties prasītājai /pers. A/ un atbildētājam /pers. B/, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, un

konstatēja:

2014.gada 4.februārī prasītāja /pers. A/ vērsusies tiesā ar prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/, prasības priekšmetu norādot uzturlīdzekļu piedziņa bērna labā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka laulībā ar atbildētāju 2006.gada 17.maijā dzimis dēls /pers. C/. Lai gan juridiski joprojām ir laulībā ar atbildētāju, kopā nedzīvo jau vairāk kā 3 gadus, jo viņš ģimeni pametis. Pēc abu izšķiršanās kopā ar dēlu pārcēlusies uz dzīvi Valmierā. Uzturlīdzekļus dēla uzturam atbildētājs devis vairāk vai mazāk regulāri, tomēr šīs summas bijušas nepietiekošas, lai spētu nodrošināt dēlu ar visu viņa audzināšanai nepieciešamo. Sākumā atbildētājs dēla uzturam maksājis LVL 50,00 mēnesī, bet vēlāk, kad līzingā iegādājies sev automašīnu, atrunājoties, ka jāmaksā līzings, uzturlīdzekļu summu samazinājis un šobrīd maksā tikai EUR 50,00 mēnesī. Atbildētāja maksāto uzturlīdzekļu apmērs nav pietiekošs, jo nesasniedz pat valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kādu noteicis Ministru kabinets vienam bērnam mēnesī.

Civillikua 179.panta ceturtajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 15.01.2013. noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, spiesta celt šo prasību un lūgt tiesu no atbildētāja piedzīt uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā no šī prasības pieteikuma sastādīšanas dienas, t.i., 2014.gada 29.janvāra līdz brīdim, kad dēls pats spēs sevi nodrošināt.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37, Civilprocesa likuma 1., 6., 23., 24., 26., 127., 128., 129., 205.panta pirmās daļas 1.punktu, $250.^{18}$, $280.^{19}$, $250.^{20}$pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā no šīs prasības celšanas, t.i., 2014.gada 29.janvāra līdz brīdim, kad dēls pats spēs sevi apgādāt; spriedumā noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoši.

Lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2014.gada 28.februārī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums (lietas 15.-16.lapa), kurā norādīts, ka prasību atzīst daļēji. Par cik bērns bieži atrodas pie viņa-atbildētāja un vēl bieži tiekas brīvajos brīžos, kas arī prasa izdevumus, piekrīt maksāt ne vairāk kā EUR 70.

Vēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. A/ prasību uzturēja un papildus prasības pieteikumā norādītajam paskaidroja, ka ar šo prasību vērsusies tiesā, jo bērns mācās 1.klasē un ir nepieciešami līdzekļi gan skolas vajadzībām, gan apģērba iegādei. Ar 2014.gada 1.septembri dēlu pieteikusi mūzikas skolā. Dēls ir hiperaktīvs, tādēļ ģimenes ārsts ieteicis peldēšanas nodarbības, kas ir maksas pakalpojums. Mūzikas skolā maksa ir EUR 9 mēnesī. Abonē dēlam arī bērnu žurnālu.

Atzina, ka atbildētājs regulāri sniedz uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai, bet nepietiekošā apmērā. Pēc prasības celšanas tiesā martā un aprīlī maksājums sastādījis EUR 70 mēnesī.

Norādīja, ka pie atbildētāja vērsusies vairākkārt, bet viņš uzskata, ka tik, cik viņš maksā, ir pietiekoši, jo vairāk nevarot atļauties.

Atzina, ka bērns brauc pie tēva un vecmammas, viņi tiekas arī brīvdienās.

Norādīja, ka viņa realizē bērna ikdienas aprūpi.

Lūdza piedzīt uzturlīdzekļus valsts noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu līdz brīdim, kamēr bērns pats spēs sevi apgādāt, un sprieduma izpildi noteikt nekavējošu.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. B/ piekrita maksāt uzturlīdzekļus EUR 70 apmērā. Paskaidroja, ka no brīža, kad dēls dzīvo Valmierā, viņi bieži ir kopā. Dēlam dod arī kabatas naudu.

Norādīja, ka alga nav liela, maksājumu ir daudz. Ir liels uzturlīdzekļu parāds valstij, jo jau maksājis uzturlīdzekļus cita bērna uzturēšanai. Parāds sastāda vairāk nekā

Ls 3000, jo bijis bez darba.

Norādīja, ka strādā Valmierā AS „Valmieras stikla šķiedra" par brigadieri. Darba alga sastāda Ls 360-370 mēnesī. Par Ls 51 mēnesī īrē istabu Valmierā, ir arī ceļa izdevumi. Ir 86 gadus veca māte, kura dzīvo viena.

Maksā tik, cik var samaksāt, palīdz arī māte no savas pensijas. Paskaidroja, ka, vadoties no tā, cik maksājis līdz šim, var maksāt EUR 70 mēnesī.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausījusies prasītājas un atbildētāja paskaidrojumus un pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota, līdz ar ko apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Atbilstoši minētā panta otrajai daļai pienākums par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājs /pers. B/ ir /pers. C/, dzimuša /datums/, tēvs, kas apstiprinās ar lietas materiāliem pievienoto /pers. C/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopiju (lietas 11.lapa).

No tiesā celtās prasības un prasītājas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājs regulāri maksā uzturlīdzekļus sava dēla uzturēšanai, taču maksātie uzturlīdzekļi Ls 50 apmērā (2014.gada martā un aprīlī EUR 70 mēnesī) ir nepietiekama summa bērna uzturēšanai un ir mazāka par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tāpēc lūdz piedzīt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā - EUR 96 mēnesī.

Atbildētājs piekrīt maksāt uzturlīdzekļus, taču ne vairāk kā EUR 70 mēnesī.

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru" noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī, 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro.*

Šobrīd šī summa bērniem no 7 gadiem sastāda EUR 96.

Tādejādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā bērna uzturēšanai piedzenami uzturlīdzekļi valsts noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, t.i., EUR 96 mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā. Uzturlīdzekļi piedzenami ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu, 2014.gada 4.februāri, un atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam nosakāma nekavējoša sprieduma izpilde, kā to tiesas sēdē lūdza prasītāja.

Tiesa norāda, ka, piekrītot maksāt uzturlīdzekļus EUR 70 mēnesī, atbildētājs nav ņēmis vērā, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem *neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa,* ir noteikusi valsts, izdodot Ministru kabineta noteikumus. Līdz ar ko, no bērna vecākiem uzturlīdzekļus nevar piedzīt mazākā apmērā par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Tiesas ieskatā ir tikai pašsaprotami, ka saskarsmes tiesības izmantošanas laikā bērna uzturēšanu un aprūpi nodrošina tēvs- /pers. B/, taču tas nevar būt par pamatu, lai atbildētāju atbrīvotu no likumā noteiktā pienākuma nodrošināt savam bērnam uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka: „Tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai."

Prasītāja, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu, bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, kas nosaka, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro,* -15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tādejādi valsts nodeva sastāda EUR 172,80 (EUR 96 x 12 mēneši= EUR 1152; 15% no EUR 1152 = EUR 172,80).

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.

No lietas materiāliem – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu uzziņas redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā kopsummā sastāda EUR 9,30, un šie izdevumi valsts labā piedzenami no atbildētāja /pers. B/.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 97., 190., 193., 204.[1] , 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[26], 250.[27] panta otro daļu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt uzturlīdzekļus no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturēšanai EUR 96 (deviņdesmit seši *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, sākot ar 2014.gada 4.februāri līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: valsts nodevu EUR 172,80 (viens simts septiņdesmit divi *euro* un 80 centi), nosakot tās samaksu šādā kontā: saņēmējs: Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 9,30 (deviņi *euro* un 30 centi), nosakot to samaksu šādā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Siguldas tiesas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Siguldas tiesā.

Tiesnese I.Riekstiņa